

— Usposobljenostni izpiti za osnovne in njim sorodne šole so se vršili na državnem moškem učiteljskem v Mariboru od 5. do 14. novembra t. l. Za meščanske šole je bila apr. Sr. Eleonora Kozole. Za osnovne šole: Bajde Josip, Bajde Oton, Bečela Vera, Bežjak Marija, Breže Ivan, Brinar Vanda, Brumen Beno, Čilenšek Vinko, Černeka Zvonimir, Černigoj Vera (z odliko), Dekleva Sonja (z odliko), Droč Anton, Dšura Ivan, Erker Milan, Ferencak Rezika (z odliko), Fras Albert, Horvat-Stante Albina, Hrček Marija, Jeraj Franja, Jeseničnik Ana, Kotnik Ana, Kramberger Angela, Lipko Marija, Lužar Jozefa (z odliko), Majhen Aleksander, Možina Boris, Oprausch Adela, Ornik Cecilija, Pečnik Dragotin, Pečnik-Zgank Angela, Podjaveršek Albin (z odliko), Potočnik Matilda, Pottschnigg Emilija, Praunseis Alojzija, Prisljan Jože, Ranfl Ivan, Robinsčak Srečko, Sr. Rojnik Teofila, Schinko Justina, Senčar Franca, Stancer Ana, Sterger Eleonora, Strgar Ema, Šajna Ljudmila, Šepec Karel, Škrbine Franjo, Štiglic Jozefa, Štubelj Marija, Šumandl Antonija, Urban Valerija, Trstešnjak Jasna (z odliko), Veljak Mirko, Venturin Oskar, Vižintin Rudolf, Vodenik Martin, Vutkovič Stanko, Zavratnik Stanko.

— Šolska upraviteljstva se obveščajo, da sprejema g. Josip Turk, šolski nadzornik v pok. v Radovljici, naročila na jabolčne in hruškove divjake iz okrajne drevnice v Mošnjah, vzgojene iz pečk od gorenjskih lesnik in drobnic.

— »Popotnik« 3. in 4. številka izide 15. decembra zopet v dvojni številki, zato uredništvo prosi, da sotrudniki pošljejo svoje prispevke vsaj do 25. t. m. Radi zamude v tiskarni še ne moremo izdati lista redno vsakega 15. v mesecu, pač pa bo z novim letom list zopet reden mesečnik.

— Pojasnilo. V »Učiteljskem Tovarišu« od 15. novembra t. l. se pod mojim člankom »O ideologiji in obliki učiteljske organizacije« pravi, da se ta članek smatra kot oficalno mišljenje Izvršnega odbora UJU in onega dela srbskega učiteljstva, ki se ne strinja s celjsko resolucijo. Prosim, da se konstatuje, da ta članek ni oficalno mišljenje ne Izvršnega odbora, ne srbskega dela učiteljstva, temveč je to želja onega učitelja, člana Jugoslovenskega učiteljskega Udruženja in sotrudnika »Narodne Prosvete«, da se najde najboljši način za saniranje vseh vprašanj, ki interesirajo učiteljstvo. — D. M. Prica.

Duh vremena doveo je sa sobom, da se za pranje danas ne treba upotrebljavati ništa drugo nego Radion. Tehničke Visoke Škole istraživale u Radion i ustanovile, da je potpuno neškodljiv za rublje i da je dovoljno ½ sata u rastopini Radiona kuhati, pa je potpuno čisto.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vzenin. Predtiskarija.
— Zaloga DMC in vseh potrebščin za vzenje.

Pliš za damske plašče
pri **JOSIP ŠLIBAR, Ljubljana, Stari trg 21**
(poleg Zalaznika)

Mladinska Matica.

—mm Žrebanje nagrad se bo vršilo v četrtak 29. novembra ob 15. uri pri poverjenstvu UJU v priročni tričlanske komisije.

—mm Uredništvo »Kresnice« sprejema kratke leposlovne in znanstvene prispevke proti običajnemu honorarju. Leposlovni prispevki morajo biti izvršni, umetniško oblikovani in otroku dovolj mikavni, merilo za znanstvene prispevke je aktualnost in preprostost v prodajanju. Za oboje pa čistoča izraza.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. Pevski zbor učiteljstva UJU. Prihodnje pevske vaje se vršijo: za ženski zbor 24. in 25. novembra. Začetek ob 8. uri na učiteljskem. Za moški zbor: 8. in 9. decembra. Mešani zbor: 27., 28., 29. in 30. decembra. To variš, manjka nam še dobrih pevcev. Zgani te se in pristopite k pevskemu zboru ter se udeležite pevskega tečaja 8. in 9. decembra. Koncert se vrši v januarju, zato je točnost vseh neobhodno potrebna. Odbor.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

— KROŽEK GROUPLJE se vrši dne 29. novembra 1928 v novi šoli. — Sklicatelj.

— UČIT. DRUŠTVO ZA CELJSKI OKRAJ bo zborovalo v ponedeljek, dne 3. decembra t. l. v mestni osnovni šoli v Celju. Začetek ob 9. uri. Na dnevnem redu bo razun običajnih društvenih poročil tudi predavanje vodje Zdravstvenega doma v Celju dr. Rebernika: O šolskih poliklinikah. Pogovor bo tudi o našem ugovoru proti stanarinskem odtegljajem šolskim upraviteljem; potrebno je, da zastavimo skupno akcijo vsega učiteljstva mariborske oblasti!

— BELOKRANJSKO UČIT. DRUŠTVO zboruje v petek 7. decembra ob 8. uri na osnovni šoli v Črnomlju z običajnim dnevnim redom. Tovariš sreski šolski nadzornik Ciril Vizjak bo predaval o leposloju v delovni šoli. Ker so na sporedu važni predlogi, pričakujemo številne udeležbe. Tovariši(ice), spominjajte se članarine! — Odbor.

80 let raziskovanja

je bilo treba, da se odkrije pravi Schichtov način pranja, ki obstoji v tem, da se

ŽENSKA HVALA

vzame za namakanje perila preko noči, zjutraj pa se za izpiranje uporabi

Schichtovo Terpentin milo

Iz poverjenjstva UJU.

VSEM OKRAJNIM UČITELJSKIM DRUŠTVOM!

(Okrožnica.)

Izvršni odbor uvideva potrebo, da UJU revidira in izdela duhu časa primerno svoj program in svoje stališče k vsem prosvetno-kulturnim in stanovskim vprašanjem. Ob izdelavi tega stališča moramo biti istega naziranja, predvsem na takih krajih, kjer je treba to skupno naziranje zastopati. V mnogih slučajih se je delalo le za ožji krog in ne v korist cele organizacije, bili so tudi slučaj, ko so se pojavila kontradiktorna mnenja, kar pa nikakor ni bilo v korist celokupne organizacije. Na podlagi vsega tega misli Izvršni odbor, da je sedaj čas, da se sestavi detajlni program naše organizacije na podlagi vprašanj, ki zanimajo nas vse. V tem programu naj bi bilo orisano vse naše stanovsko življenje, naše delo in službi naj bi kot osnova za nadaljnje delo. Ker bo ta program služil vsem, ga moramo tudi izdelati vsi, zato naj sporoče vsa društva svoje želje in odgovore na sledeča vprašanja:

1. Katera načela in zahteve ima UJU z ozirom na ureditev šolskega sistema pri nas?
2. Kakšen pouk mora biti v narodnih šolah?
3. Učiteljeva sposobnost, njegovo izpolnjevanje po šoli, njegov pravni in materialni položaj?
4. Kakšna mora biti uprava narodnih šol?
5. Ali je potrebno, in na kakšen način bi se mogla izvršiti reorganizacija prosvetne centrale?
6. Kakšne so sedanje temeljne zahteve, za katere se mora zavzeti Izvršni odbor pri pristojnih faktorjih?
7. Kakšen mora biti prosvetni svet in ali se more zahtevati poseben svet za osnovno nastavo?
8. S katerimi neprilikami se bori učiteljski stan in kako jih je treba odpraviti?
9. Sporočite nam razloge za državno vzdrževanje narodnih šol in tudi za to, da se bo narod briga za njega.
10. Kakšen mora biti karakter naše organizacije?
11. Ali so potrebne naši organizaciji sledeče ustanove in kako jih je treba voditi: centralna tiskarna, nabavljalne zadruge, zdravilišča v kopalščih, kreditne zadruge, splošna knjigarna, dom za prenočišče učiteljev, ko pridejo v centre, zveza s trgovinami za popust, nabavljalni oddelek za učiteljstvo z dežele, učiteljske kuhinje, ko pridejo isti v centre itd.
12. Na kak način in s kakimi sredstvi se odstrani strankarski vpliv iz učiteljske organizacije?
13. Kakšni listi so potrebni in kdo naj jih izdaja: centrala, poverjenjstva ali centrala in poverjenjstva?
14. Na kak način bi se dosegel pristop vsega učiteljstva k UJU in to onih, ki so izven vsake organizacije in tudi onih, ki imajo svoje separatne organizacije?
15. Katere fondе, mislite, naj bi imelo učiteljstvo pri poverjenjstvih in centrali, ali samo pri poverjenjstvu ali samo pri centrali?
16. Ali je potrebno in ako je, katere posvetovalne odbore naj se osnuje poleg centrale UJU?
17. Vaše mnenje o zamenjavi učiteljstva v svrhu študija, o učiteljskih in dijaških ekskurzijah, o zamenjavi otrok iz posameznih okrajev, o sprejemu posameznih učiteljev iz tujih držav za časa velikih počitnic pri nas in da bi tudi naše učiteljstvo šlo v tujino; o našem delu, da se osnuje v Jugoslaviji vsaj eno vzorno učiteljsko itd.

Ako bi razun teh točk imelo poverjenjstvo še kakšno prošnjo, da nam jo dostavi. Nam so potrebna izdelana stališča, da bi mogli izdelati precizni program. V tem ne sme biti beganja, v tem moramo biti popolnoma verzirani in popolnoma enodušni. Za druga vprašanja, ki se tu in tam javljajo radi pogrešnega tolmačenja posameznih zakonskih odredb, bo izdelal Izvršni odbor v

najkrajšem času vprašanja in jih dostavi poverjenjstvom. Prosim, da se s tem pohiti in da se pošlje izdelan elaborat še pred koncem decembra.

Pošiljamo vsem društvom zgornjo okrožnico s prošnjo, da nam pošljejo svoje mišljenje k posameznim točkam do 20. decembra t. l.

UJU — poverjenjstvo Ljubljana,
dne 18. novembra 1928.

Andrej Skulj l. r.,
poverjenik.

Jos. Kobal l. r.,
tajnik.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI OKRAJ je zborovalo v soboto 20. okt. t. l. na Dolu pri Hrastniku.

Statistika: Vsega učiteljstva v okraju 125. Od 116 včlanjenih navzočih 65, t. j. 56%. (Trije tovariši pristopijo s 1. nov. t. l.)

Odkritje nagrobnega spomenika tov. Rajnerju. Naše učiteljsko društvo je postavilo pokojnemu tov. Rajnerju (Hrastnik) nagrobnega spomenika in ga ta dan odkrilo — v zvezi z zborovanjem — na farnem pokopališču na Dolu. Ob 11. uri je bral mašo zadušnico ob navzočnosti vseh udeležencev g. katehet Medvešek. Po maši je blagoslovil spomenik s kratkim nagovorom ob asistenci g. župnika z Dola. V imenu tovarišev in tovarišic je izpregovoril v iskrenih, pesniških besedah tov. Velkavrh. Tovariši pevci pa so mu zapeli nagrobno. Svečanosti je prisostvoval vidno ginjen, nad 90-letni starček — pokojnikov oče.

Zborovanje. Nato smo se podali v dvorano dolske posojilnice, kjer je otvoril zborovanje predsednik tov. Kislinger. Po pozdravu novopristopivših članov in članic se je toplo zahvalil vsem onim, ki so pripomožili k postavitvi spomenika in preskrbeli, da se je odkritje izvršilo s primerno slovesnostjo. Posebej pa je še pozdravil tov. Gnusa — ustvaritelja in dolgoletnega voditelja našega društva.

Po prečitjanju zapisnika in dopisov smo izvolili tov. Benka poverjenikom Učit. doma v Ljubljani.

Tov. blagajnik Pleskovič poda kratko poročilo o sedanjem stanju blagajne in argumentira potrebo štedljivosti. — Tov. Hofbauer, kot vodja priprav za postavitev Rajnerjevega spomenika, poroča, da bi bilo potrebno kritje še okoli 150 Din stroškov. Na predlog tov. Lebarja sklenemo kriti tudi to vsoto iz naše društvene blagajne.

Predavanju tov. Jurka o sedanjem stanju delovnih šol v Avstriji, Nemčiji in Čehoslovski so vsi navzoči pazno sledili. Kljub pozni uri se je razvila krajša, a živa debata, v katero so posegli tov. Velkavrh, Šuligoj, Kislinger, Pleskovič in dr. Tov. predsednik se je predavatelju za informativno, pregledno sliko sedanjega delovnega šolstva toplo zahvalil.

Po zaključku zborovanja ob 14. uri smo se podali k skupnemu obedu, kjer se je razvilo tovariško družabno življenje.

+ UČIT. DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ je imelo svoj redni letni občni zbor dne 10. listopada 1928 v Kozjem.

Vseh učiteljev je v okraju 49, včlanjenih 37, navzočih 20, t. j. 54%. Tri članice so se opravičile.

Tovariš predsednik A. Potočnik otvoril občni zbor, pozdravi navzoče, posebno novo pristopivše članice: Kos Anico, Kos Maksa, Kos Marico, Novak Fanči, Prisljan Janka in goste.

ad 1. Tajnica prečita zapisnik zadnjega zborovanja, ki se odobri.

ad 2. Prečitajo se sledeči dopisi: a) Poverjenjstvo UJU Ljubljana 3. X. 1928, šte. 170. b) Poverjenjstvo UJU Ljubljana, 22. X. 1928, šte. 245. c) Poverjenjstvo UJU Ljubljana 7. XI. 1928, šte. 313.

ad 3. Tovariš predsednik poroča o poskrajinski skupščini poverjenjstva UJU Ljubljana v Celju.

ad 4. Tajnica poroča o društvenem delovanju v minulem letu. Skupnih zborovanj

je bilo 5, razven tega se je zbiralo učiteljstvo v krožkih. Poročilo tajnice se sprejme.

Ker tov. blagajničarke ni, izostane blagajniško poročilo. Do prihodnjega zborovanja se mora blagajna urediti in sestaviti točno blagajniško poročilo.

ad 5. Sledile so volitve. Predsednika se je volilo po listkih, ostale z vzklikom. Izvoljeni so bili: Predsednik Albert Čok, šolski uprav. v Zagorju; podpredsednik Ante Potočnik, šolski uprav. v Podsveti; tajnica Mar. Strašek, učiteljica na Pilštanj; blagajnik Ivan Slavec, šolski uprav. v Kozjem; odborniki: Fran Staufner, šolski uprav. na Pilštanj, Josip Hernaus, učitelj v Podsveti, Makso Kos, šolski uprav. na Bučah; pregledniki računov: Tine Frece, šolski uprav. v Koprivnici, Viktor Čermelj, šolski uprav. na Prevorju.

Novi odbor se zahvali za izkazano zaupanje ter prosi vsestranske pomoči, kajti le v skupnosti je moč.

Tovariš Frece predlaga staremu odboru absolutorij, kar je občni zbor odobril.

ad 6. Delo v izobraževalnih krožkih se razdeli: 1. Krožek Podsveti, sklicatelj Josip Hernaus, za šole: St. Peter, Pečice, Koprivnica, Podsveti, Kozje. 2. Krožek Pilštanj, sklicatelj Janko Prisljan, za šole: Pilštanj, Prevorje, Zagorje, St. Vid, Dobje. 3. Krožek Podčetrtek, sklicatelj Rafael Zazula, oziroma Makso Kos, za šole: Polje, Buče, Virštanj, Olimje, Podčetrtek.

Poročevalec krožkov je Josip Hernaus — Podsveti.

Članarina za bodoče šolsko leto bo 180 Din letno ali 18 Din mesečno.

Tovariš Potočnik se spominja umrlega častnega člana Simona Gajška, ki je več let deloval na Bučah in v našem društvu. V znak sožalja se dvignejo zborovalci s sedežev. Slava njegovemu spominu!

Resolucija. Tovariš Potočnik predlaga resolucijo, ki je bila sprejeta z večino glasov:

Učiteljsko društvo za okraj Kozje protestira zaradi neutemeljene neosnovane odstavitve H. Šumra kot sreskega šolskega nadzornika. Ker proti njemu ni znana nobena niti uradna niti privatna pritožba zaradi katkega pregreška, smatramo to odstavitev za zakulisno intrigo.

Predlogi: Tov. Hernaus stavi predloge:

1. Poverjenjstvo UJU Ljubljana naj poskrbi, da bi društva vsaj 3 mesece prej dobila teme, ki se bodo razpravljale na glavni skupščini.

2. Da se pri glavni skupščini brezpogojno vrši že naprej začrtano delo, brez ozira na zunanje dogodke.

3. Poročila glavnega odbora v preteklem letu se naj objavi en mesec pred glavno skupščino.

Ker se ne oglasi nihče več k besedi, zaključijo predsednik občni zbor.

Prihodnje zborovanje bo meseca januarja 1929 v Kozjem.

+ ZBOROVANJE KRANJSKEGA KRAJNEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA dne 5. novembra t. l.

1. Situacijsko poročilo. Članstva je 120, navzočih 66, t. j. 55%.

Po otvoritvi graja predsednik pičlo udeležbo ter pojasni namen zborovanja. (Prihodnje zborovanje se bo vršilo v mesecu februarju). Dalje poroča o šolskem zakonu, ki stoji pred duri. Kot zastopnik učiteljstva v ocenji komisiji konstatira, da vladajo na nekaterih šolah netovariške razmere med starejšim in mlajšim učiteljstvom, odnosno šolskim upraviteljem. Apelira na članstvo, naj podpira podrejeno učiteljstvo šolskega upravitelja pri njegovem odgovornem delu zaveč dajoč se svojega vzvišenega poklica ter naj v vzajemnem delu gradi lepšo bodočnost svojemu narodu. Organizacija sama pa ne bo dajala nobenemu potuho. Kjerkoli pa se pojavijo nevzdržne razmere, tedaj naj ima prvo besedo društveno razsodišče, njemu samemu, kot zastopniku v ocenji komisiji, pa naj se sporoči objektivno stanje.

Tajnik prečita došle dopise in opravičbe članov. O zadrugi Učiteljski dom poroča